GAZETA PORANNA

ILUSTROWANY DZIENNIK INFORMACYJNY WSCHODNICH KRESÓW

Nr. 6800. | Lwów, czwartek, 16 sierpnia 1923. | Rok XIV.

Wydawca: Spółka Akcyjna Wydawnicza. Cena egz. 3000 Mp. Redaktor naczelny: Stanisław Zachariasiewicz

Rewolucja ogarnęła całe Niemcy.

We wszystkich miastach leje się krew.

Wielki skandal asenterunkowy w Brodach.

Rząd Stresemanna głosi dalszy opór.

Berlin. (Tel. wł.) Program nowego gabinetu opiera się przedewszystkiem na kontynuacji walki w Zagłębiu Ruhr i w Nadrenii. Bierny opór ma być utrzymany pod wszelkimi warunkami. Dr. Streseman wyraził się o dyrektywie rządu Rzeszy w ten sposób, iż nie zależy obecnie bynajmniej na tem czy Niemcy zapłacą miliard, czy dwa miljardy więcej odszkodowań — ale dla utrzymania całości państwa nie można się cofnąć przed żadną ofiarą.

Nowy sternik skołatanej nawy Niemiec.

„Zausznik Stinnesa" kanclerz Stresemann.

(ea.) Karjera życiowa Stresemana jest łańcuchem lekkich zwycięstw. Nie wykuwał jej w ogniu biedy i w chłodzie gorzkich rozczarowań. Do parlamentu wstąpił jako młodzieniec jeszcze przed 16 laty i w niedługi czas został przywódcą partji narodowych liberałów. Z zawodu syndyk związków gospodarczych postawił sobie jako dewizę **uniezależnienie się od wielkiego przemysłu.** Mimo to jednak przeciwnicy jego pozwalali sobie na żarty, nazywając go **„młodym zausznikiem p. Stinnesa".** Panowało też długo przekonanie, że w ostatnich wyborach do parlamentu, Stinnes popierał finansowo partje ludowo-niemiecką.

Nowy premjer niemiecki jest **świetnym, porywającym mówcą,** wywierającym fascynujący wpływ na słuchaczy. W czasie wojny Stresemann **agitował za zastosowaniem łodzi podwodnych** i z tego powodu po rewolucji w Niemczech wielu ludzi czyniło mu ciężkie zarzuty. Zarzut przeciwników jego, iż jest skłonny do niekonsekwencji nie odpowiada prawdzie. Stresemann jest w przeciwieństwie do wiekszości niemieckich parlamentarzystów **człowiekiem, zwracającym baczną uwagę na stosunki zewnętrzne, zagraniczne,** przytem jest kompromisowy, tak, że zdaje się, iż za jego rządów **Niemcy okażą wreszcie gotowość uiszczenia się z zobowiązań względem Francji i że dojdzie do ugodowego porozumienia w kwestji Zagłębia Ruhry i spłaty odszkodowań.**

Nowy premjer liczy lat 45. Większość kół parlamentarnych niemieckich uważa powołanie gabinetu Stresemanna do życia za ostatni tryumf pogrążonych w anarchji i upadku Niemiec.

Strajk generalny śmiercią dla Berlina.

Berlin. (Tel. wł.) Władze rządowe czynia najwyższe wysiłki celem niedopuszczenia do strajku generalnego. Prezydent policji Richter oświadczył, że gdyby strajk przybrał wielkie rozmiary, to **oznaczałoby to śmierć głodową dla Berlina w ciągu kilku dni.** Związki zawodowe berlińskie nie tracą jednak nadziei, że mimo terrorystycznej agitacji komunistów uda się tej katastrofy uniknąć.

KANCLERZ — NIE POLITYK.

Berlin. (Tel. wł.) W kołach parlamentarnych objawia się życzenie, aby jak najprędzej **obsadzić osobno urząd ministra spraw zagranicznych** — tak aby dr. Streseman mógł się **poświęcić wyłącznie sprawom gospodarczym państwa.**

—o—

BIJĄ SIĘ WE WŁOSZECH.

Rzym. (PAT.) Donoszą z kilku miejscowości **o nowych starciach** między komunistami a faszystami w wyniku których było ogółem **26 rannych.**

—o—

CALVIN COOLIDGE

nowy prezydent Stanów Zjednoczonych.

Żołnierzowi polskiemu — cześć!

Lwów, 15. sierpnia.

W dniu dzisiejszym cała Polska święci uroczyście męstwo polskiego żołnierza i jego ofiarność, które w dniach sierpniowych 1920 roku, w dniach trwogi i rozpaczy ocaliły Ojczyznę przed hordami Lenina i Trockiego. W pamiętnych na zawsze tych dniach polskie piersi żołnierskie stworzyły żywy, nieprzeparty mur na przedmieściach Warszawy. Ukazały oczom zdumionej Europy polskie Termopile. Szary, obdarty, wynędzniały żołnierz polski, mający za sobą w tych dniach zwarty i jednolity front opinji, skupił się w sobie jak tygrys do skoku, nabrał nowej mocy i hartu i zadziwił świat męstwem. Zwycięstwo nad bolszewikami postawiło naszego żołnierza w jednym szeregu z najlepszymi żołnierzami Europy i dało mu pełne prawo obywatelstwa w rodzinie narodowych armji. Słusznie porównywano bitwę nad Wisłą z cudem nad Marną. Jak tam, tak i w obliczu tych naszych łachów wiślanych odniósł zwycięstwo nad barbarją i zdziczeniem, nad zmechanizowaną masą żołnierską, bezduszną, trzymaną w karbach **jedynie** za pomocą mniej lub więcej **srogiej** dyscypliny — uświadomiony żołnierz-obywatel. Zwycięstwo nad Wisłą było nie tylko militarnem,

lecz zarazem zwycięstwem ducha nad materją.

Żołnierz polski raz jeszcze stwierdził przed światem, iż na jego bagnetach błyszczy nieskazitelny Honor, służący jedynie Ojczyźnie, Ludności i jej szczytnym hasłom. Pozostawieni w tych tragicznych momentach prawie sami sobie, skazani przeważnie na mniej więcej obłudne wyrazy współczucia ze strony reszty Europy, wspomagani jedynie przez zaprzyjaźnioną Francję, zdobyliśmy się wówczas na taki hart, na taką sumę wysiłku patrjotycznego, jakiego nam narody świata zazdrościły podówczas. A najpełniejszym wyrazem naszego wysiłku był żołnierz polski, w którym jak w soczewce skupiły się wszystkie promienie tych pięknych, bohaterskich dni.

Ocaliliśmy podówczas nie tylko samych siebie przed zalewem hord bolszewickich, lecz i Europę. Któż mógł wówczas przewidzieć, dokąd by zaszła fala bolszewizmu gdyby nie napotkała na swej drodze niezdobytej tamy warszawskiej?!

Patrząc z żalem i boleścią na to wszystko, co się obecnie w Polsce dzieje, oczy nasze radują się jedynie naszą młodą, dzielną i bohaterską armją.

Ona jedna zdała z odznaczeniem egzamin w wskrzeszonem państwie. Jedynie polski żołnierz stanął na wysokości zadania i opromienił Polskę z powrotem dawną, rycerską chwałą.

Cześć Mu więc za to.

Jan Walewski.

Sylwetki nowych ministrów niem.

(ea) Nowo ukonstytuowany gabinet niemiecki dra **Stresemana** posiada w swym składzie wiele wybitnych indywidualności.

I tak najważniejszy resort, tj. ministerstwo spraw wewnętrznych objął dr. **Zollman** socjal. demokrata, jeden z najmłodszych członków partji. Pochodzi z Westfalji i uchodzi za gorącego patriotę, zwracającego baczną uwagę na obecną walkę w Z. Ruhry.

Dr. Zollman stoi na najbardziej wysuniętem prawem skrzydle partji socjal-demokratycznej.

Nowy minister oświaty dr. **Hilferding** jest znanym finansistą. Jest urodzonym wiedeńczykiem, naturalizowanym od lat wielu w Niemczech. Swego czasu był naczelnym redaktorem socjalistycznego organu „Freiheit“. Obecnie dr. Hilfferding skłania się bardziej ku prawemu skrzydłu socjal-demokratycznej partji.

O programie nowego gabinetu można tyle powiedzieć, że mimo wszystko uprawiać będzie nadal pasywny opór wobec Francji.

CZWARTKOWE POSIEDZENIE SENATU.

Warszawa. (Tel. wł.) (J.) Porządek dzienny czwartkowego popołudniowego posiedzenia Senatu, które zamknie letnią sesję Izby, obejmuje tylko trzy punkty. Wszystkie trzy zawierają sprawozdanie sejmowe z gospodarstwa społecznego.

—o—

MUSTAFA KEMAL U STERU.

Angora. (PAT.) Pol. Rad. Przewodniczącym zgromadzenia narodowego został wybrany Mustafa Kemal-Pasza.

W Niemczech wszędzie leje się krew!

Hamburg. (PAT.) Pol. Rad. Doszło tu do starcia między robotnikami a komunistami, którzy nie dopuszczali robotników do podjęcia pracy. **Było kilka osób zabitych i rannych.** Ogłoszony został stan oblężenia.

Wiedeń. (PAT.) „N. Wiener Journal“ donosi z miejscowości Zeiss pod Lipskiem, że tamtejsi komuniści próbowali opanować miasto. **Doszło do starć z policją, wśród komunistów było wielu zabitych i rannych.**

ZABICI PODCZAS RABOWANIA SKLEPÓW.

Düsseldorf. (PAT.) Bezrobotni obrabowali sklepy w Giesenkirchen, w Rothausen i Krefeld. Aresztowano 20 osób. W czasie starcia z policją **1 policjant i 1 robotnik zostali zabici.** Kilkanaście osób rannych.

OFIARY STARĆ W AKWISGRANIE.

Akwisgram. (PAT). Doszło tu do starcia między policją a ludnością robotniczą, która zebrana przed gmachem ratusza domagała się od władz miejskich podwyższenia zarobku i dostarczenia ziemniaków. W wyniku starcia **4 osoby zostały zabite, a około 30 rannych.**

POWIESILI CUNO I STINNESA.

Berlin. (PAT.) W Rothausen doszło do rozruchów na tle drożyźnianem. Manifestanci powiesili na słupach manekiny, wyobrażające kancl. Cuno i Stinnesa.

Kraj w odmętach rewolucji bolszewickiej.

Warszawa. (Tel. wł.) (J.) Wiadomości, które nadeszły do Berlina stwierdzają, że **całe Niemcy środkowe objęte są ruchem komunistycznym.** We wszystkich głównych centrach Saksonji i Turyngji **przeprowadzono strajk powszechny, do którego** przyłączyli się gdzieniegdzie robotnicy rolni. W mieście **Halle komuniści skonfiskowali całą żywność,** a nadto bydło u wieśniaków i wydzielili je między robotników. W miejscowości Zeitz proletarjackie uzbrojone oddziały komunistyczne **zaatakowały miasto i rozbroiły policję, poczem wypuszczono na wolność więźniów.** W Lipsku i Chemnitz szaleje **terror komunistyczny. Lipsk jest pogrążony w ciemnościach i pozbawiony wszelkiej komunikacji. — Wychodzą tam tylko pisma komunistyczne.**

Komuniści uderzą na Berlin.

Warszawa. (Tel. wł.) (J.) Z Berlina nadchodzi wiadomość, że pod wrażeniem sukcesów komunistów w Niemczech środkowych, **komuniści berlińscy zorganizowali pośpiesznie zbrojne oddziały w miejscowości Witenau pod Berlinem.** Oddziały, **liczące po 50 do 60 tysięcy ludzi** przemaszerowały przez niektóre ulice Berlina. Komuniści zapowiadają, że **wyruszą jeszcze dziś na miasto, aby przeprowadzić wykonanie strajku generalnego.** „Reichswehra“ przy gotowuje się do odparcia ataków komunistycznych. Ulice, prowadzące do Witenau zostały zamknięte i zabarykadowane przez wojska.

GRANATY RĘCZNE W LUBECE.

Warszawa. (PAT). (Tel. wł.) (J). Z Lubeki donoszą, iż przyszło tam do krwawych wykroczeń. Gdy demonstranci **rzucili na ratusz granat ręczny, dała policja salwę do tłumu, przyczem 11 osób odniosło lżejsze lub cięższe rany. Robotnicy proklamowali w mieście strajk generalny.** Do strajku przyłączyły się związki robotnicze w **Hamburgu,** gdzie przyszło również do wykroczeń i demonstracji.

—o—

4 MILJONY DZIENNEJ PŁACY.

Warszawa. Tel. wł. (J.) Jak donoszą z Gdańska wszystkie żądania strajkujących robotników portowych zostały przyjęte i w ten sposób **ustalono płacę robotnika portowego na 4 miljony 200 tysięcy mk. dziennie, nie** licząc rozmaitych dodatków. Płace te obowiązują tylko na najbliższe 3 dni. — Niebywałe to ustępstwo spowodowane zostało obawą, że port gdański zajmie wojsko polskie. Natomiast żądania robotników innych fachów nie zostały uwzględnione.

Ciężkie walki na ulicach Berlina.

Warszawa. (Tel. wł.) (J). Z Berlina donoszą, **że sytuacja jest tam coraz bardziej naprężona.** Wynikają ciągłe tarcia między **komunistami** agitującymi za strajkiem powszechnym, a **socjalistami,** starającymi się bezrobociu przeszkodzić. **Policja aresztowała wczoraj 50 agitatorów komunistycznych,** u których skonfiskowano proklamacje. Skonfiskowano pismo „Rothe Fahne“. Strajkują zakłady elektryczne, gazowe i nadto tramwaje.

Anglja zaostrza konflikt francusko-niemiecki.

Lwów, 15 sierpnia.

W chwili, gdy Niemcy, zrozpaczeni wewnętrznym zamętem, pod grozą zupełnej anarchji byliby niewątpliwie zmuszeni zastosować się do słusznych żądań Francji w sprawie represji, oświadcza się nagle Anglja po stronie Niemiec i atakuje ostro naród francuski, przedstawiając akcję francuską w Zagłębiu Ruhry jako bezprawny akt gwałtu.

Głosząc ciągle, że zależy jej w pierwszym rzędzie na utrzymaniu pokoju i porządku w Europie, dokonała Anglja obecnie nagle aktu, wprowadzającego w sytuację międzynarodową większy jeszcze zamęt i narażającego Europę na poważny konflikt. Jasną jest bowiem rzeczą, że Niemcy po ostatniej nocie angielskiej do Francji nabiorą nowej odwagi i nie zgodzą się pod żadnym warunkiem na zaniechanie biernego oporu w Zagłębiu Ruhry, co Francuzi znowu ze swej strony wymieniają jako konieczny warunek rozpoczęcia rokowań pojednawczych z Niemcami. A jest to fakt tem smutniejszy, że upadek dr. Cuna uważać można, jako objaw zwycięstwa tego kierunku który szukał drogi do bezpośrednich układów z Francuzami i do likwidacji konfliktu francusko-niemieckiego, chociażby za cenę natychmiastowego zaniechania biernego oporu w Zagłębiu. Obecnie sytuacja zupełnie się zmieniła. Z chwilą, gdy Anglja przedstawiła akcję francuską w Zagłębiu, jako bezprawny akt gwałtu i przyrzekła w ten sposób conajmniej moralne poparcie Niemcom, nie znajdzie się niewątpliwie w Niemczech żaden rząd, któryby miałby odwagę przystąpić do kapitulacji przez Francuzami.

Nie uczyni zaś tego tembardziej bezpośredni następca dra Cuna. — Streseman, stojący na czele rządu „wielkiej koalicji“, obejmującej wszystkie niemal stronnictwa parlamentarne.

Rozwiały się tedy wszelkie nadzieje rychłego zakończenia konfliktu francusko-niemieckiego, gdyż Anglja, rozbiwszy przy pomocy całej Europy potęgę Niemiec i pozbywszy się na wieki całe jedynego swego rywala na morzu, staje wierna dziejowej swej polityce, obecnie po jego stronie i zwraca ostrze swej polityki przeciw temu narodowi, który we wielkiej walce przeciw imperializmowi germańskiemu największe poniósł ofiary.

Dr. Jeleń.

—o—

FRANCJA ODPOWIE ANGLJI PRZYJAŹNIE.

Paryż. (PAT). (Pol. Rad.) Jak donoszą pisma, **rząd francuski odpowie na notę angielską w tonie przyjaznym,** poruszając szczegółowo wszystkie wysunięte w nocie angielskiej kwestie.

Wielki skandal asenterunkowy w Brodach.

Masowe aresztowanie poborowych. --- Na liście proskrypcyjnej syn marszałka pow. brodzkiego. --- Właścicielka hotelu „Bristol" pod kluczem.

Brody, 13. sierpnia.

Sensacją dnia w cichych i spokojnych zazwyczaj Brodach jest masowe **aresztowanie poborowych**, oraz **uwięzienie właścicielki tutejszego hotelu „Bristol" p. Goldnerowej** i jej pupilki p. Lustig.

Afera ma przebieg następujący:

Przed kilku tygodniami odbywał się w Brodach **pobór wojskowy**, który przeprowadzała Pow. Komenda Uzupełniająca z Kamionki Strumiłowej. Podówczas zamieszkał w hotelu Bristol przewodniczący Komisji poborowej major Deschön. Tę **okoliczność usiłowali wyzyskać popisowi, chcący się uwolnić od obowiązku służby wojskowej i w tym** celu wpłynęli bądźto wprost, bądź też za pośrednictwem swych rodziców lub krewnych na właścicielkę Bristolu p. Goldnerową, jakoteż na pannę Lustig, by **zainterwenjowały u zamieszkałego w Bristolu majora Deschön**. Aby interwencja wywarła pożądany skutek, **złożono na ręce p. Goldnerowej i p. Lustig około 70 miljonów marek**. Pomysłowe niewiasty wręczyły z sumy powyższej 30 miljonów przewodniczącemu komisji, który na pozór zgodził się na niecną propozycję zwolnienia popisowych p. G. et Comp. Równocześnie jednak zawiadomił o **usiłowanem przekupstwie starostwo w Brodach**, otrzymaną zaś gotówkę złożył do **dyspozycji Polskiego Czerwonego Krzyża**.

Wykazanych na liście pretendentów do zwolnienia, a to syna **marszałka powiatu brodzkiego p. Bocheńskiego (!)** dalej **pp. Kleinkopfa** Norberta, **Laszczowera** Chaima, **Halperna** Eljasza, **Schwarza** Mandla, **Biliga** Leiba, **Zorne** Berla, **Blauka** Judy, **Katza** Suchera, **Krumpera** Markusa, **Schneidera** Judy, **Menkesa** Józefa, **Baumwalda** Jakóba, **Korpasa** Alojzego aresztowano, dzięki energji kierownika Ekspozytury policyjnosądowej w Tarnopolu podkomisarza **Schaffera** i wraz z obu pomysłowemi niewiastami wsadzono tymczasowo do zamku w Złoczowie.

Afera ta, która zapewne w ciągu śledztwa ujawni ciekawe szczegóły, **wywarła w mieście i powiecie niebywałą a zrozumiałą senzację**.

Uposażenie oficerów i podoficerów W. P.

(Stb.) Według nowej ustawy o uposażeniach płace w wojsku przedstawiają się następująco:

I. Wojskowi zawodowi.

Pod względem uposażenia zaliczeni zostają wojskowi zawodowi do następujących grup i szczebli uposażenia.

A) OFICEROWIE:

	Grupa
Marszałek Polski	I.
Generał broni, admirał	II.
Generał dywizji, wiceadmirał	III.
Generał brygady, kontradmirał	IV.
Pułkownik, komandor	V.
Podpułkownik, komandor-porucznik	VI.
Major, komandor-podporucz.	VI.
Kapitan (rotmistrz) kapitan-porucznik	VII.
Porucznik	VIII.
Podporucznik	IX.

Podpułkownik i komandor-porucznik otrzymają uposażenie majora, zwiększone w każdym szczebiu 75 punktów.

B) PODOFICEROWIE:

St. sierżant (star. wachmistrz, star. ogniomistrz), st. bosman, st. sierżant żandarmerji, st. majster wojskowy do grupy X.

Sierżant (wachmistrz, ogniomistrz), bosman, sierżant żandarmerji, majster wojsk. do grup. XI.

Plutonowy, bosmanmat, st. żandarm, młodszy majster wojskowy do grupy XII.

Kapral, mat, żandarm, podmajstrzy do grupy XIII.

St. marynarz do grupy XIV.

(Red.: W szeregu dalszych artykułów podamy szczegóły nowej ustawy, regulującej uposażenie wojskowych zawodowych. Najbliższy artykuł poświęcony będzie przepisom o płacy szeregowców W. P.).

PIESEK, PILNUJĄCY KONIA.

(d.) W ostatnich czasach w Berlinie wydarzały się często wypadki tego rodzaju, że dorożkarzom kradziono ich pojazdy wraz z końmi. Taki opasły woźnica berliński, nie mogący się żadną miara obejść bez ulubionej „bomby" wstępował do piwiarni na „kwadransik", a po wyjściu nie zastawał już wehikułu. Zrozpaczeni fiakrzy, chcąc łykać spokojnie bez obawy o los pozostawionego konia i dorożki, wpadli na dowcipny sposób: Postarali się o specjalnie wytresowane pieski, **które w czasie nieobecności pana**, strzegą jego dobytku i głośnem szczekaniem dają znać, jeśli ktoś podejrzany zbliży się do powozu.

Na rycinie powyższej widzimy takiego wiernego strażnika, który siadł sobie wygodnie na grzbiecie dobrodusznej szkapy i zaczyna szczekać zajadle, gdyż do dorożki zbliża się jakieś mocno podejrzane indywiduum o nieczystych zamiarach.

MINIATURY.

Dzień przeciętnego lwowianina.

Wyskoczywszy rano z łóżka jak **Pocisk**, wsiadło młode lwię na **Parowozy** i krzyknawszy gromko: **Oikos!** pojechało z **Zieleniewskim** do **Chodorowa**. W bufecie kolejowym napiło się filiżankę **Nieef**. **Nafty**, poczem, uderzywszy się po ledźwiach wysmukłych, obciśniętych **Lnem**, zapiało jak Indianin, albo p. Chlamtacz na komisji teatralnej: **Rollindustriana!**

I podłożyło młode lwię paczkę **Nitratu** pod bufet, który z łoskotem wyleciał do Sierszy. Wszystko **Szkło w Krośnie** poszło w kawałki. Przy tej operacji młodzian nasz zapoznał się z pp. **Cegielskim** i **Machleida**, w towarzystwie których udało się **Gazociągami** do **Jaworzna**, gdzie towarzystwo było serdecznie podejmowane przez dyrekcję **Węglem**, **Drzewem**, **Drożdżami** i **Gazoliną**. Popito się uczciwie **Browarami**, poczem przy chwiejnej tendencji i mdłem usposobieniu zrobiono kilka podejrzanych transakcji w życie... Wśród tanu nienotowanej w tym dniu **pszenicy** spotkał ich ulewny deszcz **dolarów**. Lwowianin rzekł zrozpaczon: **Leje!** i wysłał odpowiednia depesze do swego wspólnika.

A potem, usiadłszy pod wiejskim kościołem, przyjął z rąk **Biskupskich** dozę rycyny i postanowił: „Najlepiej robić w **Szkło!**"

I popłynęły szczęsne godziny, jak **Elektryczne Zakłady**, błyszczące **Pezetem**, to znów **Columbia**. W oczach Lwowianina zabłysły, jak perły bezcenne, niekotowane kursy. **Westchnął**. Wsiadł na **Parowóz** z powrotem, zaksztusił się dymem **Zawiercia**, zamówił jedną porcelanową drobnostkę w **Ćmielowie** (z uszkiem) i wrócił przez **Czechowice** i **Olkusz** do rodzinnego miasta, mając pełne piersi ożywczego **Azotu**.

Zaczerpnąwszy w „Renesansie" kilku funtów **humoru**, sprzedał je na Akademickiej **Radziwiłłowi** i poszedł do Żorża na kolację.

Aż wreszcie — tonąc w puchach — rzekł przed zaśnięciem: „Łatwiej dzień dobrze przeżyć, niż napisać feljeton".

Racja. Dlatego kończę.

Sep.

Armja biurokratów w miniaturowem państewku.

Próżniaki litewskie wysysają soki z ludu.

Kowno, (Wstbi) O urzędnikach na Litwie robi następujące uwagi „Laisve" w artykule p. t. „O reorganizację aparatu rządzącego": W każdym powiecie jest **moc różnych naczelników, naczelnieków, pełnomocnych, przewodniczących itp., a każdy z nich chce być pierwszym**, każdy wydaje osobne rozkazy i każdy po swojemu gospodarzy. Zdarza ją się często kłótnie pomiędzy poszczególnymi takimi dygnitarzami. Płyną skargi, wyjaśnienia, odbywają się inspekcje, na które ogromnie wiele czasu się poświęca. Należałoby jaknajprędzej zmienić ten ustrój, a więc znieść zarządy powiatowe a obowiązki ich przelać naczelnikom powiatów, wprowadzić wydziały przy naczelniku powiatu, któreby zastąpiły niezliczoną ilość samodzielnych urzędów.

Według danych ministerstwa finansów, handlu i przemysłu **urzędników etatowych w państwie litewskim jest** 19.080 z tego w Kownie 3057, na prowincji 15.918 zagranicą 114. Prócz tego są jeszcze **urzędnicy nieetatowi**, których jest w Kownie 917 i na prowincji 6.877 — **razem więc urzędników jest 26.883.** Kategorji urzędniczych jest 20 (dwudziesta kategoria prezydent państwa). Miesięcznie wydaje się na urzędników 3,,930.124 litów — rocznie 50,971.118 lt.

Sami nie wiecie — co posiadacie!

H. Cegielski Tow. akc. — to chluba przemysłu polskiego.

Wywiad z dyr. F. Suchankiem.

(d). Spotkawszy wczoraj w Biurze Targów Wschodnich p. **Fryderyka Suchanka**, dyrektora Zarządu **głównego fabryk H. Cegielski Tow. Akc.** w Poznaniu, przypomniałem sobie, że fabryka ta posiada piękną kartę w dziejach polskiego przemysłu, ciesząc się opinją poważnych i solidnych zakładów fabrycznych. Z tego też względu postanowiłem odbyć wywiad z dyr. Suchankiem, aby czytelnikom „Gazety Porannej“ dać możność dowiedzenia się coś bliżej o tej fabryce.

Początkowo dyr. Suchanek, który zajęty był załatwianiem sprawy wystawienia eksponatów na Targach Wschodnich, wzbraniał się wejść w dyskusję, ale ostatecznie uległ prośbie i udzielił mi wiele ciekawych wiadomości. Przedewszystkiem zaczął od tego, że przedsiębiorstwo H. Cegielski istnieje od roku 1846, a jako Towarzystwo akcyjne od roku 1899. **Ma zatem za sobą 77 lat istnienia i jest najstarszem oraz największem przedsiębiorstwem** w przemyśle metalowym przetwórczym.

— Co właściwie produkuje fabryka?

— Fabryka H. Cegielski — odpowiada dyr. Suchanek — mająca swoje zakłady w Poznaniu, pod Poznaniem i na prowincji Wielkopolski, **produkuje przedewszystkiem — jako jedyna fabryka polska — maszyny i narzędzia rolnicze**, a dalej **wagony kolejowe** dla ministerstwa kolejowego, a obecnie jest w stadjum budowy **wielkiej fabryki parowozów kolejowych.**

TEREN FABRYCZNY.

— Zatem, panie dyrektorze, fabryka musi mieć wiele oddziałów.

— Tak, fabryka cała ugrupowana jest w oddziały. **Główna fabryka, tworząca pod Poznaniem oddział I.**, obejmuje kotlarnię i odlewarnię żelaza oraz stali. **II. oddział w Poznaniu** (Wilda), produkuje urządzenia rolniczo - przemysłowe. III., IV. i V. oddział łącznie zajmują się fabrykacją wagonów kolejowych, lokomobil parowych i budowa fabryki parowozów kolejowych. Oddział zaś **Chodzież** obejmuje własne tartaki, wielką parową cegielnię, dostarczającą materjał do własnych stałych budow, młyn parowy i gospodarstwo rolne. Wszystkie fabryki mają własne silnie, oddające obecnie siłę przeszło 2500 koni, a po uruchomieniu fabryki parowozów zwiększy się siła popędowa o dalsze 3000 koni. Wszystkie fabryki mają również dojazdy kolejowe z własnemi bocznicami.

— A jak duży teren obejmuje całe przedsiębiorstwo?

— **Tereny fabryczne obejmują 1,575.000 metrów kwadratowych.** Pod budynkami fabrycznymi jest 120 tysięcy metrów kwadratowych, a nowe budowle fabryczne do połowy przyszłego roku **zajmą dalsze około 30 tysięcy metrów kwadratowych.**

PIĘĆ TYSIĘCY PRACOWNIKÓW.

— Wynika z tego, że personal przedsiębiorstwa jest bardzo liczny.

— Tak jest, panie redaktorze. Robotnicy i urzędnicy, to przeważnie Polacy ze wszystkich byłych zaborów, a także przybysze Polacy z Westfalji, z niemieckiego Górnego Śląska i głębokiej Rosji. We wszystkich fabrykach i zakładach przemysłowych H. Cegielski **zatrudnia się 4.600 robotników i około 600 urzędników.** Dla nich właśnie budujemy dwie duże kolonje.

Masowa produkcja fabrykatów rolniczych.

— Słyszałem, panie dyrektorze, że maszyny rolnicze fabrykacji panów cieszą się wielkiem powodzeniem.

— Co do maszyn rolniczych, to w pierwszym rzędzie **jako specjalność produkcji na pierwszy plan wysuwają się u nas lokomobile i młocarnie parowe**, które fabryka produkować może **rocznie po 300 sztuk** i tą produkcją całkiem dostatecznie zaopatrzyć potrzeby rolnictwo krajowe. Tym sposobem produkcja nasza **usuwa zupełnie potrzebę importu tych maszyn z zagranicy.** Do czasów przedwojennych prowincje polskie maszyny takie importowały z Anglji, Niemiec i Austrji. Produkcja mniejszych maszyn rolniczych, zaspokajająca potrzeby mniejszych gospodarstw włościańskich, stoi również **na wyżynie zadania**, przyczem wystarczy wspomnieć, że np. produkcja włościańskich młocarń dochodzi **do 45 sztuk dziennie.** Oprócz tego fabryka jako jedyna w Polsce masowo produkuje wiele maszyn rolniczych, **bardziej skomplikowanych**, jak siewniki, brony talerzowe, kopaczki do kartofli, grabie konne i t. p.

Wysoko technicznie postawiony dział budowy **maszyn i urządzeń** dla przemysłu **rolniczego** buduje obecnie własne gorzelnie, rektyfikacje spirytusu, fabryki mączki kartoflanej itp.

DUŻY MEDAL ZŁOTY.

— Czy produkcja odnośnie do **rolnictwa zwiększa się?**

— Produkcja maszyn i narzędzi rolniczych, którą towarzystwo od samego początku swego istnienia kontynuuje, zwiększa się z każdym rokiem i wprowadza się jak najściślejszą specjalizację przy zastosowaniu najnowocześniejszych i najekonomiczniejszych systemów obróbki materjałów. To też na Wystawie rolniczo-przemysłowej w Poznaniu wyroby H. Cegielskiego otrzymały duży medal złoty jako najwyższe odznaczenie, przyznane przez jury, składające się z przedstawicieli najwyższych uczelni z całej Polski.

Co drugi dzień jeden parowóz kolejowy.

— Co więcej produkuje Towarzystwo?

— W roku 1921 uruchomiono fabrykę budowy wagonów kolejowych i odrazu postawiono sobie za zadanie produkcję tychże postawić na szczeblu masowej fabrykacji, co w danym momencie już się udało. Odnośny oddział bowiem **produkuje tygodniowo 35 sztuk wagonów normalnotorowych** i produkcję tę niewątpliwie w najkrótszym czasie podniesie się do 45 sztuk tygodniowo. W przyszłym roku uruchomi się także fabrykę budowy parowozów kolejowych **na roczną produkcję 150 sztuk**, czyli odnośna fabryka co drugi dzień wydawać będzie ze swych warsztatów jeden parowóz kolejowy najnowszego typu. Dostawa zaś tych parowozów **zapewniona jest kontraktem rządowym na lat dziesięć**, a pierwsze parowozy opuszczą fabrykę w drugiej połowie przyszłego roku.

LUMINARZE PRZEMYSŁU POLSKIEGO.

— Może pan dyrektor powie mi jeszcze, kto stoi na czele całego tego przedsiębiorstwa?

— Na czele Rady nadzorczej stoi dr. **Józef Englich**, prezes Rady Nadzorczej Banku Związku Spółek Zarobkowych, wybitny działacz społeczno-gospodarczy w Polsce. Na czele zaś zarządu jest p. **Seweryn Samulski**, prezes, były szef departamentu handlu i przemysłu ministerstwa byłej dzielnicy pruskiej, były członek zarządu głównego Banku Spółek Zarobkowych i wybitny przemysłowiec. Pozatem w skład zarządu wchodzą ze wszystkich dzielnic Polski najwybitniejsi technicy i ekonomiści, jak z byłej dzielnicy pruskiej dyrektor inżynier **Henryk Suchowiak**, dr. inżynier **Adam Kręglewski**, oraz inżynier **Władysław Górnicki.** Z byłego zaboru rosyjskiego wchodzi inżynier **Wacław Fachinetti** oraz inżynier **Henryk Tarnowski**, zaś z Małopolski jestem sam.

— Wynika z tego, co powiedział pan dyrektor, że Towarzystwo jest bardzo wielkie, o silnych podstawach.

— Tak, Towarzystwo akcyjne H. Cegielski jest obecnie **największem towarzystwem w Polsce. Posiada ono kapitału zakładowego 4 miljardy 800 miljonów, a rezerw przeszło 18 miljardów przy bardzo niskiem inwentaryzowaniu wartości realnych, jak nieruchomości i urządzenia fabryczne.** Sfery zaś zainteresowane — kończył dyrektor Suchanek — o dobroci, wytrzymałości i solidnej robocie naszych wyrobów przekonać się będą mogły na pokazach, jakie wystawimy na Targach Wschodnich.

Na pocztówce.

Gdzie jest emerytura

W numerze 6797 „Gazety Porannej“ rozpisuje emer. starosta P. Jan Łepkowski z Sambora konkurs na odnalezienie referenta, względnie sposobu wydobycia emerytury za lipiec i dodatku za maj i czerwiec b. r.

Chcąc przyjść z pomocą Panu Staroście, radzę Mu, by osobiście się przekonał, czy jego akt nie został „przypadkowo“ po załatwieniu złożony „ad acta“, jak to miało miejsce z aktem l. 20738/23 W. VII./I. A., gdzie stronę interesowaną zawiadomiono pismem z dnia 29. marca 1923 o przyznaniu pensji sierocej za czas od roku 1921 w kwocie około 150 tysięcy Mp., lecz „zapomniano“ zawiadomić o tem oddział likwidujący i przekazujący pieniądze, a akt złożono najspokojniej „ad acta“, gdzie się odleżał kilka miesięcy, — **aż marka nabrała większej wartości.**

Z poważaniem

Dr. Jan Lubaczewski.

Potworne zbrodnie sowieckich czynowników.

Pan policmajster Tagiejew nie umarł, tylko pomalował się na czerwono. --- Policjanci mordują kolegę. --- Niesłychana zbrodnia na nauczycielce. --- Nie pamiętają już, ile ofiar zgładzili.

(ea.) Prasa sowiecka podaje niesłychane szczegóły o korupcji, zezwierzęceniu i zbrodniczości wśród urzędników rosyjskich. „Prawda“ przytacza następujący obrazek, ilustrujący dosadnie te potworne stosunki:

Miejscem działania jest wielka gmina Sławianka bohaterami zaś Nikitenko, przewodniczący rady gminnej, Makarenko, przewodniczący komitetu rewolucyjnego i Denisew, prezydent dystryktu i szef milicji. Do godnego tego towarzystwa zaliczyć trzeba jeszcze kilku innych urzędników i sporą liczbę funkcjonarjuszy policji.

W maju 1922 zwróciła uwagę rządu działalność tych osób. Na rozkaz politycznego oddziału z Petrogradu został członek policji Sywicki aresztowany. W czasie indagacji wyjawił on, że przywłaszczył sobie łapówki pobierane przez swego szefa Denisewa.

Wkrótce potem zniknął bez śladu.

Dopiero teraz długie śledztwo wykazało, że z więzienia usunął go Denisew przy pomocy kilku oddanych sobie ludzi, którzy wdarli się do więzienia i udusili Sywickiego za „zdradę“ towarzyszy.

Po zamordowaniu obrabowano Sywickiego z ubrania i wywieziono za stepy, gdzie rozpłatano trupa i zmasakrowano dla niepoznaki szablami. Aby zatrzeć wszelki ślad za sobą i uniemożliwić ewentualne śledztwo, wyrafinowani zbrodniarze sami wszczęli dochodzenia za zbiegłym rzekomo Sywickim.

Z pomiędzy licznych zbrodni Nikitenki, Makarenki i Denisowa podaje „Prawda“ następującą:

Nauczycielka Klioczkowa została przez Nikitenkę i kilku sakładów wywleczona w pole i tam zgwałcona. Następnie zezwierzęceni zbrodniarze rozebrawszy ofiarę, poprowadzili wśród tryumfalnych okrzyków przez wieś, a następnie oblawszy ją smołą, kazali jej biec po polu. Skoro Nikitenko nabrał przekonania, że Klioczkowa zamierza ich oskarżyć

polecił ją ponownie uwięzić, a następnie udusić

przez oddanych sobie posterunkowych. Przeprowadzone obecnie śledztwo wykazało, że przywódcami głównymi bandy byli: Makarenko i Denisew.

Uwięzieni wraz z nimi posterunkowi twierdzą, że

zabijali rozmaitych ludzi

wskutek uchwały nieznanej im bliżej konferencji. Wielu ludzi pozbawili życia, tego sobie nie przypominają. Jeden z sałdatów oświadczył, że

płakał z żalu, gdy musiał dusić żołnierza.

Charakterystyczna jest rzeczą, że część oskarżonych, przebywających w więzieniu, zdołała uciec z więzienia, powrócić do Sławianki i tam przeoblec się ponownie w szaty urzędowe, aby dalej kontynuować walkę przeciw kontrrewolucji i bandytyzmowi.

Sąd po przeprowadzonej rozprawie zasądził 6 oskarżonych na śmierć, pozostałych na ciężkie więzienie. Cała kwestja tylko w tem, czy wobec znanej korupcji i „koleżeństwa“ wyrok ów wykonany będzie.

Nowy gabinet niemiecki.

Berlin. (PAT.) Stressemann pracuje nad utworzeniem nowego gabinetu. Przedstawiciele partii ludowej, centrum, demokratów i social-demokratów desygnowali go na stanowisko kanclerza Rzeszy. Miałby on przytem kierownictwo spraw zagranicznych. Tekę skarbu ma otrzymać socjalny demokrata Hilferding. Z dotychczasowych ministrów zatrzymają teki: minister obrony krajowej Gessler, minister kolei Greuer i minister poczt i telegrafów Stingl.

Ukonstytuowania się gabinetu spodziewają się w ciągu dzisiejszego dnia.

Cywilizacji grozi zagłada.

Londyn. (AW.) Z Waszyngtonu donoszą, iż b. prezydent Wilson po raz pierwszy od czasu swej choroby zamieścił w prasie poglądy na obecną sytuację światową. Wilson stwierdza przedewszystkiem, że demokracji, która utwierdziła się upadkiem „kaiseryzmu“ zagraża nowa rewolucja. Również i cywilizacji grozi zagłada, jeżeli nowy duch nie opanuje światem. Obecne stosunki, panujące w świecie nie mogą się utrzymać na dłuższą metę, dlatego Wilson przestrzega kierowników obecnego porządku światowego przed wybuchem niepokoju, który musi doprowadzić do zniszczenia tak drogo okupionej demokracji.

Co słychać w Rzeszowie i okolicy.

(Korespondencja „Gazety Por.“)

Rzeszów., 14 sierpnia.

(St.) Dzięki niezwykłej inicjatywie kierownika rzeszowskiego Starostwa, radcy Konsowicza i jego sekretarza nad kom. Petzelta, panują w całym powiecie stosunki, które niejednokrotnie mogą świecić przykładem innym. Zważając na to, że powiat posiada tylko dwie gminy ruskie, Starostwo stara się o utrzymanie jak najbardziej obywatelskiego współżycia, zaś obowiązkowość mieszkańców ukraińskich miała wyraz swej lojalności w ostatnich poborach wojskowych, które dały znakomite wyniki. Samorząd rozwija się wzorowo, napawając otuchą na lepszą przyszłość.

Jedynie drogi powiatowe wymagają gwałtownej naprawy. Ponieważ ich konserwacja w ostatnich czasach była zupełnie zaniedbana, doszło wreszcie do tego, że południowa część powiatu została zupełnie odcięta od Rzeszowa, ten zaś tem samem ponosi niezwykłe szkody, odczuwając wybitnie brak zaprowiantowania. Tak się też ma sprawa z silnie rozwiniętym tutaj handlem jaj, który skierowuje się raczej na Łańcut, niż na Rzeszów, mając tamże lepszą komunikację. Specjalną uwagę należy też zwrócić na drogę pow. Rzeszów—Błażowa, która gwałtownie domaga się rekonstrukcji, znajdując się obecnie w stanie skrajnego zaniedbania.

Wydział powiatowy z p. sekretarzem Czerlunym na czele nie może podołać pracy, a to tylko dla braku funduszów. Rząd musi koniecznie w najbliższym czasie wyasygnować odpowiednie sumy, by nieść pomoc znękanej ludności. Stosunki bezpieczeństwa w powiecie i współżycie Starostwa z Zarządem miasta są wzorowe, o co dbają wybitnie p. kom. Rejman z P. P. i prezes zarz. m. Dr. Krogolski. Miasto również cierpi, jak już raz pisaliśmy na brak funduszów, borykając się z gwałtownie grożącym deficytem.

Obchód 6 sierpnia w Stanisławowie.

(Od naszego korespondenta).

Stanisławów, w sierpniu.

(st.) Stojąc na tak ważnym posterunku narodowym i bezustannie, krzewiąc wśród otoczonych wrogim żywiołem mas polskich zamiłowanie do tradycji polskiego czynu zbrojnego, który ma być przykładem na przyszłość, Związek b. Legionistów w Stanisławowie postanowił urządzić zjazd na miejscu, do Lwowa ,wysyłając tylko specjalnych delegatów. Przyznać należy, że przedsięwzięcie udało się w całej pełni, dzięki niezwykłej sprężystości prezesa Związku p. Jedlewskiego, jakoteż całego Wydziału, który ofiarnie wytężył w tym kierunku swą pracę.

W niedzielę, 5 bm. odbył się hejnał, muzyki kolejowej i jej koncert popołudniu w parku miejskim im. Sienkiewicza, przyczem sprzedawano specjalne nalepki 6-go sierpnia. Dzień kwiatka przyniósł Związkowi wspaniały dochód, a „Zabawa ludowa“ wieczorem zapełniła sale Kasyna miejskiego, dając uczestnikom pełne zadowolenie.

W dniu 6-go sierpnia przystrojono okna nalepkami zaś miasto przybrało wygląd świąteczny. O godz. 10-ej odbyła się w farze msza św., podczas której odśpiewała wiedeńską pieśni pieśni zwiedzenia śpiewaczka wiedeńska pni Pfiffer-Law. Liczne delegacje, przedstawiciele władz i instytucyj, jakoteż spora liczba publiczności, pośpieszyli złożyć hołd poległym Obrońcom Ojczyzny. O godz. 5 popoł. odbyła się w sali Tow. Muz. im. Moniuszki „Uroczysta Akademja“, w której obfity program zadowolił zebranych. Koncert „muzyki kolejowej“ rozpoczął i zakończył Akademję, a prócz tego odegrała — p. Pilat krótko, ale wyczerpująco przedstawił w przemówieniu ideologię Legionów, — Chór Tow. Muz. im. Moniuszki pod batutą p. Andruszewicza odśpiewał piękne szereg utworów żołnierskich i koncertowych, — z odpowiednim uznaniem spotkał się śpiew solowy p. Dobrzańskiego przy akompanjamencie pni Andruszewiczowej. — Jakoteż silne wrażenie wywarły deklamacje p. Hudetza i dyr. Orwicza, artystów teatru im. Al. hr. Fredry.

Program uroczystości zakończyła wieczorem „Herbatka“ w sali kawiarni „Union“ z koncertem muzyki, obfitą loterją fantową i zabawami towarzyskiemi. Wrażenie całości pozostało niezwykle dodatnie i chlubne dla inicjatywy Związku, któremu życzymy powodzenia w jego dalszej zbożnej pracy.

Sport w Czortkowie.

„Rewera II.“ (Stanisławów) — „Czortkovia I.“ 2:1 (1:1) i 3:1 (0:0). W ubiegłą sobotę, 4-go i niedzielę, 5-go b. m., gościła w Czortkowie druga drużyna „Rewery“ ze Stanisławowa, która, niestety, zasiliła się kilku graczami z drużyny trzeciej, przez co nie mogła wyzyskać wszystkich swych sił i odnieść należnego zwycięstwa nad tak młodym klubem, jakim jest „Czortkovia“. Zasługą prezesa miejscowego towarzystwa sportowego, p. Łukasiewicza, jest bezwzględnie, że zdołał on zebrać jedenastkę graczy i ruszyć wreszcie życie sportowe w Czortkowie, lecz nie powinien on jednak tolerować wybryków podmówionej publiczności, która po skończonych zawodach obrzuciła zwycięską „Rewerę“ kamieniami. Podobno nawet inicjatywa tak „gościnnego“ przyjęcia wyszła ze strony Wydziału?

„Czortkovia“ w oba dni zaprezentowała się jako drużyna jeszcze bardzo młoda, bez żadnego doświadczenia, ograniczająca się wyłącznie na bronieniu bramki nurowaniem. Najlepszym w składzie był lewoskrzydłowy Glott, odpowiadający w zupełności klasie „C“. „Rewera“ nie miała swego najlepszego dnia i zwyciężyła siła faktu. Gra przedstawiała się bezmyślnie i nie dała publiczności żadnych emocjonujących momentów. Sędziował dobrze p. Chudziński.

WYPŁATA GODZIN NADLICZBOWYCH DLA PROFESORÓW.

Ministerstwo W. R. i O. P. zwróciło się swego czasu na skutek starań Tow. Nauczycieli Szkół Średnich i wyższych do ministerstwa skarbu o wypłatę wynagrodzeń za godziny nadliczbowe w szkołach państwowych przez czas wakacji. Ponieważ nowa ustawa o płacach nie weszła jeszcze w życie, ministerstwo skarbu wyraziło zgodę, a okólnik w tej sprawie do zarządzeniach ministerstwa oświaty właśnie się ukazał.

Mianowania i przeniesienia w kolejnictwie. Cywicki Józef, asystent z Urzędu stac. w Haliczu zamianowany zawiadowcą Urzędu stac. w Słobodzie-Teofipolce, a kandydat na urzędnika Frankl Edward Urząd stacji Kopyczyńce, asystentem. Przeniesieni: Ortner Karol, star. rewident z Urzędu ruchu w Stanisławowie do Wydziału handl. dyrekcji stanisławowskiej, Sagan Józef, asystent z Urzędu ruchu w Stanisławowie do Wydziału ruchu dyrekcji stanisławowskiej i Mażewski Józef aspirant z Urzędu stac. w Dubowcach do Urzędu ruchu w Stanisławowie.

Sport w Stanisławowie.

„Sokół - komb.“ — „Hakoah - komb.“ 3:0 (2:0). Mecz towarzyski, rozegrany w niedzielę, 5. b. m., na boisku Kasy Oszczędności, zawiódł zupełnie dość licznie zebraną publiczność. Prawdziwe zawody wakacyjne, bezmyślna kopanina, brak wszelkiej ambicji i zapału. Bramki strzelane były przypadkowo, nie mając zupełnie pretensyj do czegoś nadzwyczajnego. Na podobne „zabawy w treningi“ nie powinno się zapraszać publiczności i kazać jej płacić słone ceny wstępu.

Giełda.

GIEŁDA ZURYCHSKA.

Zurych. (PAT). Notowania wstępne z dnia 14. sierpnia br. Berlin 0,00016, Holandja 217 i trzy czwarte, Nowy Jork 554,, Londyn 25.30, Paryż 30.75, Medjolan 23.60, Praga 16.20, Budapeszt 0.03 i jedna ósma, Bukareszt 2.50, Belgrad 5.87½, Sofia 4.80, Warszawa 0.0024, Wiedeń 0.0077 i jedna ósma, Austr. stempl. 0.0078½.

KURSA P. K. K. P.

Dziś P. K. K. P. płaciła za: marki niem. 0.05, dolary, czeki i przek. 245, dol. banknoty 242.500, dol 1-ki i 2-ki

240.070, dol. kanad. 236, 1-ki i 2-ki 233.640, franki franc. 13.600, franki belg. 10.600, franki szwajc. 44.400, liry 10.350, guld. holend. 96.300, korony szwedzkie 65.150, korony duńskie 44.800, korony norweskie 39.800, korony czeskie 7.120, korony austr. 3.37, złoty polski 35.000, funty szterlingi 1.120.

GIEŁDA WARSZAWSKA.

Waarszawa. (Tel. wł.) (J.) Na dzisiejszej giełdzie warszawskiej na rynku akcji dokonywano transakcji w dalszym ciągu po kursach zniżkowych. Papiery procentowe bez obrotu.

W Gdańsku za markę polską płacono 1200 do 1250; dolary 2,900.000 do 3 miljonów 100 tys. przy tendencji spokojnej. W Berlinie dolar notowano 3 miljony 200 tysięcy.

WIADOMOŚCI GIEŁDOWE.

Lwów, dnia 14. sierpnia.

Automotor 47. Bruger 660. Czechowice 62—65. Columbia 22. Bibljoteko p. 100. Gazociągi 85. Gazy 5450—5500. Jaworzno 3850—3900. Olkusz 140—150. Radziwiłł 380. Rollindustria 40—45. Szkło w Kr. 320. Tyśmienice 85. Arina 100. Azot 115—123. Chybie 1750. Drożdże G. 150. Elektryka n. S. 23—25. Gazolina 305—310. Foresta 195—205. Len 380 do 390. Nitrat 63—65. Weglówki 10.

Ruch na giełdzie ożywiony. Liczne transakcje po słabszych kursach.

Chodorów 1350—1425 w Warszawie 1300. Oikos 825—850. Tespy 1425—1525. Bracia Biskupscy 255. Parowozy 155—170. nieef. 120—130 w Warszawie 137½. Cegielski 155—180 w Warszawie 167½. Zieleniewski 2000—2200 w Warszawie 1800. Browary 2000—2200. Gafota 46—50. Ćmielów 225—265 w Warszawie 215. Niemojowski 145—160 nieef. 125. Pezet 100—110. Nafta 148—160, nieef. 145 w Warszawie 132½, Siersza el. 70—75. Tohan 75—80.

Bank hipoteczny 145—155. Pokred 23. B. Przemysłowy 100—110. nieef. 88—93 w Warszawie 100. Z. B. K. 28—40 nieef. 22—25.

Tendencja zniżkowa. Usposobienie ożywione.

GIEŁDA NIEOFICJALNA.

Wczoraj od rana do 2 popołudniu tendencja zniżkowa — później nieco mocniej — można uważać za lekką zniżkową też popołudniu. Obrót ożywiony.

Dolary amerykańskie 295—297000; 1-ki, 2-ki 293—294000; dolary kanadyjskie 260—265000; 1-ki, 2-ki 257—260000; marki niemieckie a 100 i 50.000 0.16 do 0.18; marki niemieckie a 10.000 0.20 do 0.22; marki niemieckie star em. tys. 2.70—2.80; setki stare 1.50—1.80; leje z tys. 14—15000; leje drobne tys. 13000 do 14000; kor. cz. 8200—8400; drobne 8000—8100; austr. n. em. 14000—14500; star. emisji 8000—8500, setki austr. za tys. 12—14000, drobne po 50, 20. 10 za tys. 10—12000, austr. stempl. 3.75—3.80, austr. przekazy 3.85—3.90, franki franc. 14—15.000, funty szterl. 1.250.000 do 1,350.000. ruble 5-setki 7.00—7.10, setki zwykłe 7.10—7.20. ruble „Kącik“ 22—25, drobne 0.50—0.75, dumskie tys. 22—25, dumskie po 250 — 15 do 16, karbowańce 0.75—0.80, hrywny 0.85—0.90.

Złote: 20 kor. 1200000—1250000, 20-frank. 1060000—1100000, 20-markówki 1300000—1380000, 10 rubli 1500000—1550000.

Srebro: Korony austr. 19200—19500, 5-kor. 98000—100000. floreny 48000—50000, ruble 83000—84000 kopiejki za rubel 45000—46000.

Pisarz adwokacki zastrzelił służącą.

(—) Przed kilku dniami w nocy 23-letni Leon Chomań, pisarz adwokacki w Kolbuszowej wywabił z mieszkania p. Józefa Kozakiewicza służącą Julję Wlazło i strzałem rewolwerowym położył ją trupem na miejscu. Mordercę ujęto dzięki nadzwyczajnemu sprytowi komendanta powiatowego tamt. policji p. Lonczaka który jako znakomity znawca stosunków miejscowych bezzwłocznie dostał w swoje ręce mordercę. Śledztwo wykazało, że Chomań zabił Wlazłówną z powodu nieuleczalnej choroby, jakiej nabawił się od niej.

Kronika.

Lwów, 14 sierpnia

Dekoracja miasta. Prezydjum miasta wzywa mieszkańców m. Lwowa, by w dniu 15 sierpnia 1923 r. udekorowali budynki flagami o barwach narodowych z powodu uroczystości Święta Żołnierza Polskiego.

Towarzystwo strzeleckie wzywa członków swoich do wzięcia udziału w Święcie Żołnierza Polskiego. Zbiórka o godz. 8 rano u wylotu ulicy Janowskiej i Na Błonie.

Festyn dla żołnierza. W dniu Święta Żołnierza Polskiego we środę 16 b. m. urządza Związek Legjonistów i Związek Strzelecki na polance pod kopcem Unji Lubelskiej — Festyn dla żołnierza. W programie rozmaite niespodzianki, z muzyki wojskowe, bufet we własnym zarządzie. Początek o 3 popoł. dla wojskowych do sierżanta włącznie wstęp wolny, dla osób cywilnych i p. oficerów 1000 mkp. Wieczorem zostaną spalone na kopcu ognie sztuczne.

Konsul czesko-słowacki we Lwowie p. Stilip powrócił z urlopu i rozpoczął z powrotem urzędowanie.

Udzielanie bezpłatnych wiz polskim urzędnikom i funkcjonarjuszom państwowym przez konsulat czechosłowacki. Według zawiadomienia konsulatu Republiki Czechosłowackiej z 6. lipca 1923, ministerstwo spraw zagr. w Pradze zezwoliło na udzielanie **bezpłatnych wiz** wszystkim polskim urzędnikom państwowym i funkcjonarjuszom, odbywającym **podróże urzędowe za granicę,** o ile tego zażąda Ministerstwo spraw zagranicznych w Warszawie, a charakter podróży będzie urzędownie potwierdzonym.

Pociągi na odpust do Winnik. Dnia 15. sierpnia b. r. z powodu odpustu w Winnikach kursować będą między Lwowem-Łyczakowem i Winnikami, oprócz przewidzianych i ogłoszonych w ściennym rozkładzie jazdy pociągów także pociągi dodatkowe: nr. 1631 Łyczaków odj. 8.20 Winniki przyj. 8.36; nr. 1632 Winniki, odj. 8.46 Łyczaków przyj. 9.10; nr. 1633 Łyczaków odj. 10.15 Winniki przyj. 10.41; nr. 1634 Winniki odj 10.58 Łyczaków przyj. 11.20; nr. 1635 Łyczaków odj. 16.04 Winniki przyj. 16.20; nr. 1636 Winniki odj. 16.33, Łyczaków przyj. 16.55. — Pociągów tych używać mogą wszyscy podróżni bez ograniczenia.

Wstrzymania pociągów do Krzemieńca Z powodu naprawy mostu, wstrzymuje się na dzień 24 sierpnia b. r. między Kamienicą i Krzemieńcem bieg pociągów osobowych nr. 2952 (Krzemieniec odjazd odjazd 9.16) i nr. 2983 (Krzemieńca odjazd 11.20).

Pogrom paskarskich magazynów. Odnośnie do notatki pod tym tytułem Dyrekcja „Pezetu“ przysyła następujące sprostowanie: „Nie jest prawdą jakoby ⅓ wagonu mąki leżącej od 3 miesięcy i 9 worków ryżu firmy Klarberg i Bürger do spółki z Pezetem w magazynach kolejowych znaleziono. — Firma Klarberg i Bürger nie magazynuje żadnych towarów w magazynie „Pezetu“, jedynie, jak nam wiadomo w magazynie Akcyjnego Banku Związkowego we Lwowie w skróceniu „Abczet“ zwanego. — Nie mamy na składzie żadnych własnych, ani też w spółce z jakąkolwiek firmą artykułów żywnościowych, — i nigdyśmy takowych nie posiadali“.

Jakie płace będą mieli funkcjonarjusze policji państwowej. We wczorajszym artykule pod powyższym tytułem na str. 3 wiersz 9 względnie 12 zaszła pomyłka, którą tutaj prostujemy. Mianowicie podano mylnie w wierszu 9 podkomisarz do grupy VIII. zamiast podinspektor do grupy VI., a wiersz 12 ma brzmieć podkomisarz do grupy VIII.

Oddawanie honorów przez pracowników kolejowych. Pracownicy kolejowi w mundurze, biorący udział służbowo lub prywatnie w uroczystościach narodowych i przy innych oficjalnych wystąpieniach, mają podczas odgrywania hymnu narodowego, względnie państwa zaprzyjaźnionego **przez cały czas oddawać honory salutując. Pozdrowienie** względnie **salutowanie** wykonuje się w ten sposób, że stojąc na baczność, przykłada się dwa palce, tj. wskazujący i środkowy prawej ręki do daszka czapki.

Choroby weneryczne. Uniwersytet Ludowy we Lwowie rozszerza swą propagandę na prowincję. Od czwartku 16. bm. rozpoczyna w Drohobyczu w kinie „Sztuka“ szereg przedstawień filmowych. Wyświetlany będzie piękny pouczający film p. t. „Choroby weneryczne“ objaśniony prelekcjami lekarzy Pow. Kasy Chorych w Drohobyczu. Oczekiwać należy, że z tej rzadkiej sposobności zechcą skorzystać mieszkańcy Drohobycza.

Pan dyrektor uciekł. Odnośnie do korespondencji ze Stryja pod tym tytułem p. Alfred Meller na podstawie par. 19 ust. pras przysyła następujące sprostowanie: „Nieprawdą jest, jakobym uciekł ze Stryja, zarwał artystów i pozostawił ich na łasce Opatrzności. Natomiast prawdą jest, że do dnia 8. lipca 1923 osobiście, jako dyrektor wypłaciłem wszystkim artystom scenki kabaretowej „Rozmaitości“ w Stryju gaże, że 9. lipca br. za zgodą artystów oddałem kierownictwo p. Jeleckiemu, który w mojej obecności wypłacił wszystkim artystom gaże do 15. lipca br. Wszyscy artyści scenki kabaretowej „Rozmaitości“ w Stryju przed moim wyjazdem potwierdzili pisemnie że gaże otrzymali i nie mają do mnie żadnej pretensji. Ze Stryja nie uciekałem, lecz wyjechałem do Przemyśla na czterotygodniowe ćwiczenia wojskowe.“

(—) **Czarna giełda w opałach.** Post. pol. Plebanek zakwestjonawał wczoraj Józefowi Popielowi, rolnikowi z Meduchy, pow. Stanisławów, 70 dolarów ameryk., a przod. Mazur Jakóbowi Kranzowi z Żółkwi 10 dolarów amerk.

(—) **Lwowska służąca.** Irena Kubisz skradła onegdaj swej pracodawczyni Marji Ścisło, zam. przy ul. Potockiego 87 nieco garderoby i zbiegła w świat szeroki. Policja wszczęła poszukiwania za nieuczciwą służącą.

(—) **Dzieciobójczyni.** Wczoraj przyaresztowano Kazimierę Sieńkówną, podejrzaną o dzieciobójstwo.

(—) **Kradzież klotu za 20 miljonów.** W czasie przenoszenia sukien ze sklepu „Schilberg i Fränkel“ przy ul. Kazimierzowskiej 3, skradziono na szkodę tejże firmy klot, wartości 20 milj. mk.

(—) **Zazulak w rękach Czajki.** Posterunkowy pol. Czajka przytrzymał wczoraj pijanego i awanturującego się dozorcę Piotra Zazulaka, zam. przy ul. św. Zofji 52, i sprowadził go do komisarjatu policji. Zazulaka osadzono w aresztach aż do wytrzeźwienia.

(—) **Droga kąpiel.** W czasie kąpieli na „Żelaznej Wodzie“ skradziono Jakubowi Wagnerowi, słuchaczowi praw. zam. w Rynku 24. zegarek i portfel łącznej wartości 10 milj. mkp.

(—) **Co sie stało z Dorcia?** Anna Kaj zam. przy ul. Starotandetnej 2. doniosła policji, że jej 16-letnia siostra Dorcia Rutter wyszła 12. bm. z domu i dotychczas nie wróciła. Zaginiona była wzrostu średniego, szatynka, ubrana zaś była w ciemną sukienkę, granatowy płaszcz i płócienne meszty.

(—) **Psiska pokąsały aktora.** Psy Antoniny Deringer, zam. przy ul. Ormiańskiej 12, napadły wczoraj w ul. Krakowskiej na artystę teatru miejskiego p. Lewickiego i pokąsały go dotkliwie.

(—) **Kapelusz wisiał na drzewie.** Posterunkowy policji Jakubiszek znalazł wczoraj zawieszony na drzewie na Wałach Gubernatorskich damski słomkowy kapelusz. Znaleziony kapelusz zdeponował posterunkowy w V komisarjacie.

(—) **Z miłości chciała umrzeć.** W mieszkaniu przy ul. Kościuszki l. 22, 17-letnia Helena Iwanów usiłowała otruć się kwasem solnym. Desperatkę odwiozło Pogotowie ratunkowe w ciężkim stanie do szpitala. Z pozostawionego listu wynika, że Iwanówna targnęła się na życie z powodu niedochowania jej wierności przez narzeczonego kaprala Wł. Raszpla.

(—) **Waluciarze w opałach.** Posterunkowi policji Cichocki i Plebanek oraz przod. Mazur zakwestjonowali wczoraj: u Mozesa Rokaca z Bełza 10 dolarów amer.; u Mozesa Wolfsthalberga, zam. przy ul. św. Stanisława 6 sto koron czeskich i wreszcie u Berla Schneebauma, zam. przy ul. Zamarstynowskiej 14 — 10 dolarów amer. Po złożeniu zakwestjonowanej waluty w depozycie policyjnym posiadaczy walut puszczono na wolność a sprawę oddano sądowi.

Z KRAJU.

(J.) **Min. pracy p. Darowski** rozpoczął kilkutygodniowy urlop.

(J.) **Drożyzna w Warszawie rośnie jak lawina.** W dniach ostatnich kupcy i hurtownicy warszawscy podnieśli znów ceny bardzo znacznie. Między innymi masło podrożało ze 60 na 85 tysięcy za kg., zaś jajko na 2 tysiące mk. za sztukę. Drogerzyści przedstawili nowy, znacznie wyższy cennik. Pomimo spadku cen żyta cena mąki utrzymała się na dotychczasowej wysokości, wobec czego urząd walki z lichwą zapowiedział rewizję w młynach, gdzie prawdopodobnie mąka jest magazynowaną.

(—)**Zlikwidowanie bandyckiej szajki w jarosławskiem.** Przed kilku dniami około północy wpadli jacyś bandyci, uzbrojeni w kije do mieszkania Izraela Schwebera w Działem, koło Jarosławia. Po sterroryzowaniu i obiciu pałkami domowników, złoczyńcy zrabowali tytoń, pieniądze i garderobę, łącznej wartości około 25 miljonów mkp. poczem zbiegli. Dzięki energicznej akcji posterunku policji w Pruchniku wkrótce schwytano zbrodniarzy a to Andrzeja Torczyłę, Stanisława Górala oraz Izaaka Limera. — Czwarty opryszek Eugenjusz Surowy zdołał zbiec. Dotychczasowe śledztwo ustaliło że szajka ta dokonała w tamtejszej okolicy cały szereg rabunków.

Klęska huraganów.. Jak nam piszą z powiatu mościskiego huragan nawiedził dwie wsi tegoż powiatu: Arłamowską Wolę i Chorośnicę. Huragan, trwający, nie dłużej nad trzy minuty. zniszczył w Arłamowskiej Woli 6 stodół i poczynił znaczne szkody w lesie. — W Chorośnicy uszkodził znacznie kościółek, zabudowania dworskie i zburzył 2 stodoły. Ofiarą burzy padł sad dworski i prastara Aleja lipowa wiodąca z kościółka do dworu. Huragan poprostu skosił ją wyrywając olbrzymie drzewa wraz z korzeniami. W obu wsiach są znaczne szkody w krescencji, gdyż wiatr poroznosił stojące w polu snopy.

Potworna zbrodnia na Wiśle. Onegdaj rozegrała się na statku zdążającym z Płocka do Warszawy potworna zbrodnia. Kontrolorowi biletów wpadła w oko jedna z pasażerek, skromna 19-letnia panienka Marja M., którą pod pretekstem udzielenia jej lepszego miejsca, sprowadził do chambre separée kajuty 1-ej klasy, gdzie dopuścił się na niej ohydnego gwałtu. Nieszczęśliwą przewieziono do szpitalu, a zezwierzęconego kontrolera osadzono w areszcie.

Z teatru.

Repertuar Teatru Wielkiego:

Środa, 15. b. m. (godz. 3.30): Uroczyste przedstawienie z powodu święta żołnierskiego — „Wierna kochanka“ z p. Rasińskim w roli majora Budzenty.

Środa. 15. b. m.: „Płomień“ (gośc. występ Wysockiej i Solskiej).

Czwartek, 16. b. m.: „Płomień“ (gośc. występ Wysockiej i Solskiej).

Repertuar Teatru Małego (Gródecka).

Środa, 15. b. m.: „Weteran“ (ostatni gościnny występ Jednowskiego).

Czwartek, piątek i sobota: Teatr zamknięty.

NADESŁANE.

Potworne sceny w szpitalu warjatów.

Straszny pogrom służby szpitalnej. — Maskarada obłąkanych. — Pielęgniarkę zamierzano ugotować żywcem.

W oddziale psychjatrycznym więzienia kryminalnego w Chester, w stanie Illinois Ameryki Półn. **zdarzył się straszliwy wypadek.**

Oto podczas zwykłej porannej przechadzki po ogrodzie więziennym, jeden z pensjonarjuszy, uchodzący za symulanta, **dobył nagle z zanadrza duży nóż kuchenny** i rzucił się na najbliżej stojącego dozorcę. Było to hasłem dla innych obłąkanych, którzy znajdowali się w pobliżu w liczbie 70-ciu. Dozorców **było zaledwie pięciu.**

Obłąkanych na widok krwi ogarnął szał.

Garstkę strażników zduszono w mgnieniu oka. Niektórym poprzegryzano gardła.

Zagarniętą zamordowanym bronią sterroryzowano służbę w pawilonie, **spędzając wszystkich do lodowni pod budynkiem szpitalnym.** Zamkniętych w lochu bez okna, zabarykadowano beczkami od jarzyn i konserw.

Warjaci triumfowali.

Dziki chichot napełnił sale budynku, **jednocześnie zaczęła się osobliwa maskarada** — chorzy poprzebierali się w suknie pielęgniarek i fartuchy lekarzy. W takich strojach

zaczęli straszliwy pogrom.

Całą awanturę słyszała i obserwowała zapomniana w swym pokoiku samarytanka miss Clare Evans. Biedna dziewczyna była

w śmiertelnym strachu.

Bała się okrutnych warjatów i nie chcąc im **wpaść** w ręce, wyskoczyła z okna swego pokoju na piętrze. Ucieczkę jej **zauważył** jednak jeden ze zbrodniarzy. **Rzucił się więc na dziewczynę która, potłukłszy sobie kolana, nie mogła się ruszyć.** Nastąpiło krótkie szamotanie się i dziewczyna uległa gwałtowi. Reszta warjatów dopuszczała się po kolei tej samej **zbrodni.**

Ktoś z **obłąkanych** rzucił okrutne **hasło:**

Ugotować ją!

W mgnieniu oka zdarto z omdlałej ze strachu i bólu dziewczyny ubranie i **poniesiono ją do kotłowni.**

W tej samej chwili jednak na podwórze szpitala wpadli zwabieni zgiełkiem i krzykami dozorcy szpitalni z przed bramy wejściowej.

Zaczęło się krótkie, **straszliwe zmaganie,** podczas którego zapomniano o dziewczynie. Dwu **zrewoltowanych pensjonarzy** zostało ciężko poranionych, jeden z dozorców zabiły, siedmiu szalonych

zatrzaśnięto w salce operacyjnej

reszta zaś zbiegła przez otwarte wrota szpitala na ulicę w niewiadomym kierunku. **Nieszczęśliwa miss Evans jest ciężko chora,** ale życiu jej nie grozi **niebezpieczeństwo.**

Za zbiegami wyruszyła **uzbrojona pogoń.**

Kronika sportowa.

LEKKA ATLETYKA.

Speroni pobity. Sławny włoski biegacz Speroni został w Lozannie, w biegu na 5.000 m., lekko pobity przez Gaschena. W zawodach tych postawiono dwa nowe szwajcarskie rekordy: Martin biegł 1.500 m. 4:12.6 sek., a Bucher osiągnął w skoku w dal 6.87 m.

Dwa nowe rekordy światowe. W Kopenhadze biegł Jensen 20 km. w znakomitym czasie 1:06:51.4, przez co oficjalny rekord światowy Kolehmaina 1:07:40.2 został pobity. W Chicago biegł Illenois Athlet. Club 4×1 mil. ang. sztafetę w czasie 17:21.4.

Rekord w rzucie dyskiem. W czasie zawodów w Raumo (Finlandja) Nittyma pobił w rzucie dyskiem rekord światowy, osiągając 47 m. 90 cm. (dotychczas 47 m. 58.3 cm.).

Jako nowe rekordy światowe uznał Kongres paryski 2000 m. Nurmi 5:26,3 (przedtem Zander 5:30,4); 3000 m. Nurmi 8:26,6 (przedtem Zander 8:33.1); 25 km. H. Kolehmainen 1:25:19.9; 30 km. H. Kolehmainen 1:47:13.3; Znakomity czas (1:06:36) Włocha Speroni w biegu na 20 km. nie uznano, gdyż przy mierzeniu czasu było zajętych tylko 2 sędziów.

PŁYWACTWO.

Wyścig pływacki dookoła portu Rjeki (Fjume) wygrał znany rekordzista włoski na 400 mtr. Ivo Sperber w doskonałym czasie i stylu, wyprzedzając najbliższego rywala o całe 2 minuty.

Wynik zawodów pływackich na Igrzyskach w Göteborgu przedstawia się następująco:

Szwecja 11 zwycięstw, 13 innych miejsc nagrodzonych, razem punktów 53. Niemcy 5 zwycięstw, 17 innych miejsc nagrodzonych, razem punktów 40. Dalej idą: Anglja z 8 **punktami**, Danja z 6, Węgry z 4 i Austrja z 3. Jak widać stąd, walka główna toczyła się tylko między pływakami dwu pierwszych narodowości.

TENNIS.

O puhar Davisa. W europejskiej grupie narodów konkursu o puhar Davis'a zwyciężyła najniespodziewaniej Francja przed Hiszpanją, bijąc w grze pojedyńczej, a ulegając w podwójnej. W Montreal walczyły jednocześnie Japonja i Kanada i w dwu dotychczas rozegranych meczach zwycięstwo przypadło tennisistom japońskim. O ile więc przewidywać teraz można, do finału stanie Francja i Japonja, poczem zwycięska osada zmierzy się z obrońcą tytułu zeszłorocznego, Ameryką Północną.

Czytajcie „Szczutka"

OGŁOSZENIA.

Nauka i wychowanie

POSZUKUJE SIE nauczyciela (ki) dla ucznia II. kl. gimn. real. na wieś. Zgłoszenia z podaniem warunków do Admin. pod „Nauczyciel". 180-3

Posady i praca

ASYSTENTKA FARMACJI poszukuje posady od 1. września ewentualnie wcześniej. Zgłoszenia Przemyśl poste-restante P. W. 5073-2

CZELADNIKA szewskiego przyjmę zaraz. Maksymiljan Caryk, Żółkiew, ul. Bazyljańska. 5069-3

SALON MÓD „Romana", Mochnackiego 10, poszukuje panny uzdolnionej w modniarstwie. 5093-3

MAGISTER FARMACJI starszy poszukuje posady. Aptekarz T. S. Lwów, Klonowicza 4. II. 5090

Kupno, sprzedaż, zamiana

SAMOCHÓD dwuosobowy, sportowy, w ruchu — komisowo sprzeda „Cyclecar" Lwów, Jagiellońska 8. 5037-4

SPRZEDAM ZARAZ: Folwark 300 mórg przy stacji kolei w Zachodniej Małopolsce z budynkami i zbiorami. 1 młynek do mielenia zboża Schutleworta, kamień 65 cmtr., 1 kosiarkę Uhmrata, 1 młynek do gniecenia słodu w bardzo dobrym stanie. Biuro transakcji majątkowych H. Bucheit, Jasło. 193-2

DRUT KOLCZASTY pocynkowany, używany, doskonały, tanio detailicznie ze składu oraz całowagonowo szybko dostarcza Miaczyński Ska Jagiellońska 5. Kraków. 117-7

PIANINO krzyżowe, prawie nowe, w metalowej pancernej płycie, struny miedziane, kość biała prawdziwa słoniowa, ton koncertowy, wygląd wspaniały, marki światowej „Ehrbar". Znającemu cenę tylko korzystnie sprzedam. Kopernika 26, parter, oficyny, gankiem ostatnie drzwi. 5050-3

SAMOCHÓD GRÄF STIFT sześcioosobowy 45 HP. w bardzo dobrym stanie okazyjnie do sprzedania. Autogarage Tranda ul. Podlewskiego 2. 5080-5

KUPIĘ WILLĘ z ogrodem przy tramwaju prócz ceny kupna odstąpię większe mieszkanie w śródmieściu. Wiadomość w Administracji pod „K. P." 5097-2

ŁÓŻKO orzechowe, materac duży, żelazny sprzedam. Szczurkowski, Ściuszki 3.

KASY OGNIOTRWAŁE pancerne ... ca fabryka kas ogniotrwałych, L... Na Błonie 22. 50..

Mieszkania, lokale, sklepy

SPOKOJNE, solidne, bezdzietne małżeństwo poszukuje 2, ewentualnie 1 pokój z kuchnią za wysokim czynszem. Łaskawe zgłoszenia w Administracji pod „Miljon". 174-6

POTRZEBNY lokal sklepowy centrum. Zgłoszenia „Poranna" pod „Szybkość". 5089-3

PRZEMYSŁOWIEC poszukuje w śródmieściu jednego lub dwu pokoi z umeblowaniem lub bez, za dobrem wynagrodzeniem. Komfort pożądany. Zgłoszenia do Biura ogłoszeń Alojzego Jacchiego. Lwów, Zimorowicza 14 pod „Przemysłowiec". 5099-2

Zgubiono, znaleziono

ZGUBIONO zęby sztuczne. Łaskawy znalazca otrzyma wynagrodzenie. Ossolińskich 10 I. p. 5092

Rozmaite

DORA najznakomitsza w kraju klimatyka Pensjonat „HELENA", pięknie, dogodnie położony, otwarty cały rok. 15/8 wolne miejsca, cena zniżona. 5094-2

UNIEWAŻNIAM skradzioną książkę wojskową Nr. 1500/1081 na nazwisko plut. Schulz Kazimierz. 5095

OBEJMĘ zastępstwo cukrowe kolonialne na Lwów i Targi Wschodnie pod „Dobrze wprowadzony" do Administracji. 5100

Specjalista chorób wener. i skórnych
Dr. J. MUND b. sek. szpit. wied. i lwow. ord. od 8-10, 12-1, 3-6. W niedz. od 9-1. Asnyka 1 (róg Pańskiej). 4935

Specjalista chorób skórno-wenerycznych.
Dr. Ignacy Löwenheck
ord. Trybunalska 4 (obok Rynku) 12—1 i 3—6. 4936

STAMPILJE i TABLICE
9754-24 wykonuje najtaniej
Lwów, Sykstuska 17. **J. GOLDGEIER.**

Stałe ceny niżej parytetu światowego przy największym wyborze
ofiaruje dla wszystkich branż
V. MIĘDZYNARODOWY JARMARK WIEDEŃSKI
2.—8. września 1923.
Informacji udziela
Wiener Messe, Wien, VII.,
jak również honorowe przedstawicielstwa:
we Lwowie: Austrjacki Konsulat, Brajerowska 14,
„ „ Oskar Fabian, ulica Legjonów l. 5,
„ „ Schenker & Co., ul. 3. Maja 5,
„ „ Biuro podróży „Orbis" Jagiellońska 20/22.
191

BANK ZJEDNOCZENIA T. A. POZNAŃ
Oddział we Lwowie, Akademicka 14,
195-2 **sprzedaje akcje**
T. A. S. PENDOWSKIEGO
Fabryki fornierów i obróbki drzewa.
Spółka ta posiada **tartak** w Piotrowie, a także **fabrykę** fornierów w Poznaniu (na Komadorji) z własną bocznicą kolejową i budynkami fabrycznymi, jak i budynkami gospodarczymi.
Wartość nieruchomości Spółki wynosi 1,000.000 franków szwajcarskich.

DACHÓWKA
Tadeusz Czakoński

Biuro handlowe dla sprzedaży materjałów budowlanych we Lwowie, ul. Wałowa 11.

177

Prasy do dachówek, cement portlandzki wagonowo poleca 4834
„PILOT" Lwów, ul. Batorego 4.

Dr. Maksymiljan Roller

lekarz chorób dzieci. Szczepienie od godz. 2—4 Kleparowska 4. 4893-0

Dywany, Chodniki, Pościel
Materje meblowe
Firanki
Kapy i garnitury
poleca 181
K. Skibiński
ul. Kopernika 4.
(naprzeciw Szkowr na).

Specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Dr. Michał Salpeter.
Lwów, Sykstuska 17, ord. od 8—9 i 12—6
19

Zakład dentystyczno-techniczny
MARCINA RAPSA
Lwów, ul. Sykstuska 14, otwarty od g. 9—1 i 3—6, — Ceny umiarkowane.
4963-4

B. M. Lwów, Sykstuska 23.

B. M. Lwów, Sykstuska 23.
9747

Czytajcie „Szczutka"

Licytacja.

Zawiadamia się, że w dniu 23. sierpnia 1923 r. odbędzie się w Państwowem Stadzie Ogierów w Sądowej Wiszni publiczny przetarg ustny na 3 usunięte od rozpłodu ogiery. Początek licytacji o godz. 10. Zawodowi handlarze koni od licytacji wykluczeni.

Filipowicz
kierownik stada.
5086-3

Przypomnienie.

Przypomina się PT. Hodowcom, że zwiedzanie Państwowego Stada Ogierów w Sądowej Wiszni dozwolone jest począwszy od 15. sierpnia do 25. września br. **tylko we czwartki** w godz. między 10—16-tą za uprzedniem zgłoszeniem się w kancelarji stada.

Filipowicz
kierownik stada.
5087-3

CEGŁY

najlepszej jakości poleca 137
cegielnia Sygniówka
Biuro DRESNER i Ska
Lwów Krasickich 7. — Nr. tel. 914.

TARGI JESIENNE
we
Wrocławiu
(Breslau)

2.—5. września 1923

GRUPY TOWARÓW:

Wyroby tkackie, odzież, wyroby skórzane, obuwie, ozdoby, bižuterja, towary galanteryjne, meble, przybory domowe, zabawki i artykuły sportowe, wyroby papiernicze, perfumerje, mydła.

Spis wystawców przesyła się od połowy sierpnia za poprzedniem nadesłaniem 3.000 Mk. 108

Wszelkie informacje przez
TARGI WSCHODNIE lub
MESSEAMT, BRESLAU

Przy obecnej szalejącej drożyźnie

zapewniamy, że gdyby ceny naszych towarów nie okazały się o połowę tańsze od cen rynkowych, przyjmujemy je z powrotem. Towary wysyłamy bez zadatku po otrzymaniu adresu.

Dziesiątki tysięcy osób przekonało się, że najtańszem źródłem zakupu jest

„WARSZAWSKA KONKURENCJA".

dowodem czego są tysiące listów, napływających z gorącemi podziękowaniami za solidność i taniość towarów

RESZTKI NA UBRANIA I KOSTJUMY.

Resztki nasze nadają się na śliczne męskie ubrania, kostjumy damskie. Resztki te są z materjałów ubraniowych pierwszorzędnych fabryk, pełnej szerokości, we wszystkich kolorach:

Cena za 3 metry gat. I. 300.000 Mk.
Cena za 3 metry gat. II. 510.000 Mk.
Cena za 3 metry gat. III. 750.000 Mk.
Cena za 3 metry gat. IV. 870.000 Mk.
Cena za 3 metry gat. V. 990.000 Mk.

Na żądanie Klijenta dodajemy pełen komplet podszewki pod marynarkę, kamizelkę, spodnie, kieszenie i do rękawów po Mk. 200.000, wyższego gatunku po 225.000 i 250.000 Mk.

Polecamy po starych cenach bostony na czarne lub granatowe ubrania. Boston I. 225.000, II. 250.000, III. 300.000, IV. 330.000 mk. za metr. Na palta zimowe i jesienne za 1 metr 330.000 mk.

RESZTKI NA KUPONY SPODNIOWE.

Czarne tło w białe paski do ubrań wizyt. po 90.000 i 120.000 Mk.
KAMGARNOWE po 250.000, 300.000 i 600.000 Mk.
STRUKS specjalnie do konnej jazdy kolor wojskowy lub piaskowy. Cena za 1 metr najwyższ. gat. 600.000 i 700.000 marek.

GOTOWE UBIORY.

UBRANIA GOTOWE z dobrego modnego materjału we wszystkich kolorach po Mk. 550.000, 700.000, 850.000 i 975.000.
SPODNIE GOTOWE gat. I. 175.000 i 250.000 Mk.
SPODNIE do ubrań wizyt., czarne tło w białe paski po 250.000. 350.000 i 600.000 Mk.
SPODNIE „STRUKSY" do konnej jazdy po 700.000 i 800.000 Mk.
PALTA JESIONKI z dobrych materjałów, fasony ostatniej mody. Cena 700.000 i 900.000 Mk.
SUKNIE SZEWIOTOWE we wszystkich kolorach po 225.000 i 300.000 Mk.
SUKNIE JEDWABNE „TRYKOTINOWE" z jedwabnej trykotyny 275.000 i 300.000 Mk.
SUKNIE LETNIE „TRYKOTOWE" po 150.000 Mk.
SPODNICZKA SZEWIOTOWA cała plisowana po 125.000 i 150.000 Mk.
MATERJAŁ PLUSZOWY w prążki, różne kolory po 110.000 i 140.000 Mk.
SZEWIOTY DAMSKIE najlepszego wyrobu, podwójnej szerokości we wszystkich kolorach po 60.000, 75.000 i 90.000 Mk. za metr.
Sztuczki na całe spódniczki po 60.000 Mk. i 85.000 Mk.
Sztuczki na całe bluzki po 35.000 Mk. i 60.000 Mk.
MATERJAŁ „TRYKOTINA" we wszystkich najmodniejszych kolorach, odcinek na całą suknię Mk. 250.000 — na bluzkę 110.000 Mk.
PŁÓTNA na bieliznę, pościel, wsypy, poszewki i t. p. Sztuczka 17 metrów po 650.000, 750.000, 900.000 i 975.000 Mk.
PŁÓCIENKA białe w paski na ubrania dziecinne, bieliznę, fartuszki i t. p. po 31.000, 36.000 i 42.000 Mk. za metr.
ZEFIRY zagraniczne na koszule od 35.000 do 50000 Mk. za metr.
PRZEŚCIERADŁA białe (rozm. 2 metr.) **po Mk. 60.000 i 80.000 za metr.**
„TYK" na wsypy najlepszego gat., gwarantowane, nie przepuszczające pierza po 45.000 i 50.000 Mk. za metr.
OXFORD pościelowy na poszwy do pierzyn i na powłoki w kraty i kwiaty po Mk. 36.000 i 43.000 za metr.
CAJGI bardzo trwałe i praktyczne po 25.000 i 32.000 Mk., podwójnej szerokości najlepszego gat. po 55.000 i 70.000 Mk.
FLANELE francuskie od 31.000 do 50.000 Mk. za metr.
OBRUSY białe w desenie, duże na 6 osób po 150.000 i 200.000 Mk.
RĘCZNIKI waflowe, trwałe w praniu od 25.000 do 35.000 Mk.
RĘCZNIKI gładkie od 45.000 do 60.000 Mk.
DYMKA biała na kalesony od 45.000 do 48.000 Mk. za metr.
SURÓWKA (metkal) biała i kremowa od 39.000 do 42.000 Mk.
CHUSTECZKI do nosa białe i kolorowe 50.000, 100.000 i 120.000 mk. za tuzin.
KOŁDRY PLUSZOWE czysto wełniane desen. puszyste z powodu swych kolorów i deseni są ozdobą sypialni po Mk. 500.000. —
TAKIE same ciemne bez deseni ze szlakiem po 150.000. 300.000 i 450.000 Mk.
KAPY na łóżka pikowe, kolorowe w ładne desenie 150.000 i 180.000 Mk.
KOŁDRY WATOWE, kryte satyną na białej wacie, największy rozmiar od 700.000 do 950.000 Mk.
CHUSTKI KASZMIROWE w różnych kolorach po 45.000, 80.000 i 90.000 mk. za sztukę.
CHUSTKI duże w różnych kolorach po 250.000 i 300.000 Mk.
CHUSTKI duże, zimowe, puszyste, śliczne desenie po 600.000 i 750.000 Mk.
KOSZULE męskie zefirowe, dzienne, modne desenie z mankietami i kołnierzykami po 175.000 i 200.000 Mk.
GOTOWE koszule nocne po 100.000 i 125.000 Mk.
KALESONY męskie po 90.000 i 120.000 Mk.
SPODNICZKI (halki) batystowe z koronkami i wstawkami po 60.000 Mk.
REFORMY damskie białe, czarne, kolorowe po 50.000 Mk.
KOSZULE damskie batystowe z koronkami i wstawkami po 90.000 i 120.000 Mk. za sztukę.

Towary wysyłamy natychmiast po otrzymaniu zamówienia za zaliczką pocztową bez zadatku (płaci się przy odbiorze). Za przesyłkę i opakowanie oblicza się podług taryfy pocztowej 12.000 Mk.

BEZ WSZELKIEGO RYZYKA!!

Kupujący absolutnie nie ryzykuje, gdyż jeżeli towar się nie podoba, przyjmujemy z powrotem i zwracamy pieniądze.

Zamówienia prosimy adresować

DO WARSZAWSKIEGO SKŁADU FABRYCZNEGO
„WARSZAWSKA KONKURENCJA", Sp. z ogr. odp.
WARSZAWA, ul. ZIELNA 51. — (róg Królewskiej).

Przyjeżdżających do Warszawy uprzejmie prosimy o łaskawe zwiedzenie naszego składu i osobiste przekonanie się co do gatunku towarów i cen.

Od naszych klijentów otrzymuje my mnóstwo podziękowań. 165-3

Należytość pocztową opłacono ryczałtem. — Prenumerata miesięczna 80.000 Mk. — Z dostawą na miejscu lub z przesyłką pocztową 90.000 Mk. — Za granicą 100.000 Mk. — Redakcja: Lwów, ul. Senatorska 6. — Administracja ul. Sokoła 4. — Telefon Redakcji w dzień Nr. 15, a w nocy począwszy od godz. 8 wieczorem Nr. 230. — Telefon Administracji 291.

Z drukarni Polskiej pod zarz. Z. Kiełbusiewicza, we Lwowie. Odpow. redaktor: MARJAN MACHALSKI